

Antoni Porzeziński

Derczewo, pow. Myślibórz. Stanowisko 3

Informator Archeologiczny : badania 7, 172-173

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

nie odkryto. W warstwie nadcałcowej znaleziono nieliczne fragmenty naczyń pradziejowych.

Stanowisko 2

Stanowisko to, znane w dotychczasowej literaturze jako grodzisko, leży na prawym brzegu Wirynki, w odległości 200 m na zachód od niej i 100 m na północ od toru kolei Poznań - Zbąszyń. Celem zweryfikowania chronologii i funkcji obiektu założono 5 wykopów sondażowych o wymiarach 1 x 2 m w odstępach co 10 m na ośi N - S. Stwierdzono, że obiekt jest silnie zniszczony wieloletnią uprawą ziemi. W wykopie nr 1 odkryto na głębokości 32 cm, na poziomie calca, jamę średnicy 1,60 m i zachowanej głębokości 15 cm. Spąg jej wypełniała warstwa próchnicy ze spalenizną i węgielkami drzewnymi. Jama zawierała ułamki naczyń i kości zwierzęce. W południowej części wykopu 2 na głębokości 38 cm odsłonięto zarysy jamy, może mieszkalnej. Miała ona średnicę 2 m i głębokość 30 cm; wypełniako jej stanowiła próchnica ze spalenizną. Pozostałą część tego wykopu, a także wykopy 3, 4 i 5 wypełniała jednolita warstwa próchnicy, zawierająca niewielką liczbę ułamków naczyń i kości zwierzęcych. W sondażu założonym w punkcie kulminacyjnym obiektu nie stwierdzono śladów wału.

Jest to więc osada, a zatem obiekt ten należy akreślić z rejestru grodzisk. Analiza materiału ceramicznego pozwala datować tę osadę od przełomu VIII/IX w. do X wieku.

DERCZEWO, pow. Myślibórz
Stanowisko 3

Muzeum Narodowe
w Szczecinie

Badania prowadzi mgr Antoni Porzeziński,
Finansowało Muzeum Narodowe w Szczecinie.
Drugi sezon badań. Osada wczesnośredniowieczna z VI - I połowy VIII w.

Po rocznej przerwie kontynuowano badania na obszarze o łącznej powierzchni 2,450 m². Zlokalizowano 12 obiektów, w tym 1 kućki. Wśród odkrytych obiektów wyróżniono 1 półziemiankę, 3 paleniska oraz 7 jam. Wymienione obiekty grupowały się przeważnie w północnej części osady, w bezpośredniej styczności z krawędzią wzniesienia. Ruchomy materiał zabytkowy stanowi ceramika, wykazująca dość sporą różnorodność w zakresie formy jak i samej techniki. Do form nieznanych dotychczas wśród wczesnośredniowiecznej ceramiki, zaliczyć należy częściowo zachowane naczynie ręcznie lepiące, posiadające guzkowaty uchwyt umocowany na ściance tuż poniżej szyjki. Ponadto uzyskano sporą ilość fragmentarycznie zachowanych naczyń, których ścianki są bogato zdobione różnorodną ornamentyką. Znaleziono kilka ośełek kamiennych.

Stan zachowania poszczególnych obiektów / górnej partii wypełniak / naruszony był w większości przypadków głęboką, mechaniczną uprawą roli. Obiekt mieszkalny / półziemianka / o rozmiarach 2,75 x 2,05 cm stanowił wypełniako nie przekraczające 38 cm głębokości. Ogólne rozplanowanie osady ma prawdopodobnie bezpośredni związek z ukształtowaniem powierzchni wzniesienia. Po stronie północno-wschodniej części osady zlokalizowano zaledwie 2 obiekty. Na pozostałej powierzchni tej

części osady nie ujawniono śladów jakiegokolwiek działalności osadniczej. Łączna powierzchnia osady zamyka się w granicach 20 arów.

Badania na osadzie zakończono.

Materiał ceramiczny ręcznie lepiący nawiązuje w wielu wypadkach do materiału ceramicznego z osady w Dziedzicach, usytuowanej w odległości 13 km.

DĘBCZYNO, pow. Białogard
Stanowisko 3 i 8

patrz

okres wpływów rzymskich

DĘBINA, pow. Wieluń
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
w Łodzi

Badania prowadzili mgr Franciszek J. Cemka
i mgr Zbigniew Pokuta, Finansował WKZ w
Łodzi, Trzeci sezon badań, Cmentarzysko szkie-
letowe/ rzędowe/ wczesnośredniowieczne /XI -
XII wiek / .

Wykopy usytuowane były we wschodniej i północnej części cmentarzyska. Uchwycono wszystkie granice cmentarzyska z wyjątkiem północnej.

W 13 wykopach i 2 rowach sondażowych o łącznej powierzchni 330 m² odkryto 25 grobów szkieletowych ułożonych rzędowo.

Zmarłych grzebano w stosunkowo regularnych, prostokątnych jamach grobowych, orientowanych wg linii północny wschód - południowy zachód. Zdecydowana większość zmarłych grzebana była z głowami skierowanymi na południowy- zachód, jedynie groby o bogatym wyposażeniu posiadały odwrócony układ szkieletu.

Bardzo słabo zachowane szkielety zalegały na głębokości od 40 do 75 cm. Na podstawie wyposażenia grobowego wyróżniono 10 pochówków kobiecych, 8 męskich oraz 7 pochówków dzieci. Wyposażenie zmarłych typowe dla tego typu obiektów w Polsce. Najczęściej spotykanymi przedmiotami były: nożyki żelazne i kabłączki skroniowe / srebrne i wykonane z brązu/.

Interesujący jest grób z wyposażeniem wojownika pieszego, na które składało się: topór żelazny, grot włóczni, nóż bojowy / 20 cm/, uchwyt, obręcz i fragmenty blachy wiaderka, osetkę, fragmenty krzesiwa i sprzączki do pasa.

W grobach kobiecych do najciekawszych zabytków zaliczyć należy: paciorki srebrne, duże żłobkowane paciorki szklane, beczulkowaty paciorek burastynowy oraz srebrne kabłączki skroniowe.

Całość cmentarzyska datowana jest monetami/ od monety Ottona i Adalajdy do monety Bolesława Krzywoustego - typu IV/ na wiek XI - XII.

Prace winny być kontynuowane.